

ปทานุกรม

คำศัพท์ชีววิทยา (ภาษาโคราช)

รวบรวมโดย ครูจิตร์นันท์ บัวญกลาง
ค.บ. วิทยาศาสตร์ทั่วไป

คำนำ

ปทานุกรม (ภาษาโคราช) ฉบับนี้จัดทำในฐานะผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ซึ่งการสอนวิชานี้ต้องมีการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับคำศัพท์ทาง วิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ ชีววิทยา ในการจัดทำครั้งนี้ผู้จัดทำมีแรงบันดาลใจที่จะนำภาษาโคราชเข้าไปบูรณาการกับคำศัพท์วิทยาศาสตร์ เพื่อเป็นการอนุรักษ์ภาษาพื้นเมือง เนื้อหาสาระประกอบด้วย เรื่องสิ่งมีชีวิตในสิ่งแวดล้อมคุณภาพของสิ่งมีชีวิตการถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรมธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตเคมีพื้นฐานของสิ่งมีชีวิตระบบย่อยอาหารการสืบพันธุ์และการเจริญเติบโตของสัตว์การรักษาคุณภาพในร่างกายการเคลื่อนที่ของสิ่งมีชีวิตระบบประสาทและอวัยวะรับรู้สัมผัส โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอกระบบต่อมไร้ท่อการสังเคราะห์ด้วยแสงการสืบพันธุ์ของพืชดอกและการเจริญเติบโตการควบคุมการเจริญเติบโตและการตอบสนองของพืชการถ่ายทอดทางพันธุกรรม ความหลากหลายทางชีวภาพ ยีนและโครโมโซมพันธุศาสตร์และเทคโนโลยีทางชีวภาพประชากร

ผู้จัดทำได้รวบรวม เรียบเรียงอย่างเป็นระบบ อ่านเข้าใจง่าย เป็นขั้นตอนที่ประกอบด้วย ชื่อสามัญ ชื่อวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาโคราช ลักษณะเฉพาะขอขอบคุณแหล่งความรู้ ประชาชนชาวบ้าน ผู้ที่มีอุปการคุณไว้ ณ โอกาสนี้ ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ปทานุกรม ฉบับนี้จะเอื้อประโยชน์ให้กับนักเรียนและผู้ที่สนใจ หากมีข้อผิดพลาดประการใดผู้จัดทำขอน้อมรับเพื่อนำไปพัฒนาและปรับปรุงต่อไป

จิตรนันท์ ขวัญกลาง

คำศัพท์ชีววิทยา (ภาษาโคราช)

เรื่อง ความหลากหลายทางชีวภาพในบึงโปธิ์ปรีอแง

สัตว์น้ำ	1
สัตว์บก	11
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก	12
สัตว์เลื้อยคลาน	15
พืชน้ำ	18
พืชรอบบึง	23
เครื่องมือทำมาหากิน	31

คำศัพท์ชีววิทยา(ภาษาโคราช)

เรื่อง ความหลากหลายทางชีวภาพในบึงโพธิ์ปรีอแวง

สัตว์น้ำ

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษาโคราช	ลักษณะเฉพาะ
1	กุ้งฝอย	Macrobrachium lanchesteri	Palaemonid ea	กุ้งฝอย	กุ้งฝอยเป็นสัตว์น้ำจืดขนาดเล็ก มีเปลือกแข็งห่อหุ้มตัว มีขา 10 คู่ แบ่งแยกหน้าที่กันออกไปเป็นขาสำหรับจับอาหาร ขาเดินและขาว่ายน้ำ ขาเดินคู่ที่สองมีขนาดเล็กเท่ากับขาเดินคู่ที่ 4 และ 5 ข้อปลายมีลักษณะเป็นก้ามหนีบ
2	ปลากด ขาว	Hemibagrus nemurus	Bagridae	ปล่าไม่รู้ลอย	ปลากดมีส่วนหัวค่อนข้างแบนราบ แต่ลำตัวแบนข้างไปทางด้านท้าย ปากกว้างอยู่ที่ปลายสุดของจะงอยปาก มีฟันซี่เล็กแหลมขึ้นเป็นแถวบน ขากรรไกรและเพดาน มีหนวด 4 คู่ ครีบหลังและครีบอกเป็นก้านแข็ง หรือเรียกว่า เฝียง ครีบไขมันค่อนข้างยาว ครีบหางเว้าลึก ในตัวผู้มักมีติ่งเล็กๆ ที่ช่องก้น
3	ปลา กระตี่ นาง	Trichopodus microlepis	Osphronemi dae	ปล่ากระตี่ นาง	ปลากระตี่นางแบนข้างคล้ายใบไม้ หัวมีขนาดเล็ก ปลายปากค่อนข้างแหลม ปากมีขนาดเล็ก มีครีบอกคู่แรกเป็นเส้นยาวใหญ่เห็นได้ชัด ซึ่งเรียกว่า "ตะเกียบ" เป็นอวัยวะช่วยในการสัมผัส มีก้านครีบแขนง 2-4 ก้าน ครีบหลังมีก้านครีบเดี่ยว 3-9 ก้าน ท้องและครีบกันต่อยาวเป็นแถวเดียวกัน โดยที่ไม่มีเส้นข้างลำตัว ปลายครีบหางไม่เว้า

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษาโคราช	ลักษณะเพาะ
4	ปลากระทิง	Mastacembelus armatus	Mastacembelidae	ปลำกระทิง	ปลากระทิงมีลำตัวเรียวยาว แบน ข้างเล็กน้อย ครีบหลัง ครีบหาง และ ครีบกันเชื่อมต่อกัน ด้านหลังมีก้าน ครีบแข็งสั้นหลายอัน ตาเล็ก ครีบอกใหญ่ หัวมีลายตั้งแต่ปลายจะงอยปาก คอดมาที่ตาถึงช่องปิดเหงือก ตัวมีสีเทาอ่อนหรือน้ำตาลอมเหลือง มีลายสีคล้ำเป็นวงหรือเป็นลายเส้น ด้านท้องสีจาง ครีบคล้ำมีจุดประสีเหลืองอ่อน
5	ปลากระสับจุด	Hampala dispar	Cyprinidae	ปลำกระสับ	ปลากระสับจุดมีลักษณะรูปร่างค่อนข้างยาว แบนข้างเล็กน้อย หัวยาว ปากกว้างมาก มีหนวดสั้น 1 คู่ที่ริมฝีปาก ครีบหลังค่อนข้างเล็ก ครีบหางเว้าลึก เกล็ดค่อนข้างใหญ่ ตัวมีสีเงิน ด้านหลังสีคล้ำอมน้ำตาล ด้านท้องสีจาง ด้านข้างลำตัวมีจุดสีคล้ำข้างละหนึ่งดวง ครีบมีสีแดงเรื่อ ครีบหางมีสีแดงไม่มีแถบสีคล้ำ
6	ปลากัด	Betta splendens	Osphronemidae	ปลำกัด	ปลากัดมีความสวยงามตรงที่สีที่ลำตัวและครีบที่มีสีเด่นแตกต่างกันไป ปลากัดจัดเป็นปลาขนาดเล็ก ลำตัวมีความยาวประมาณ 5-7 เซนติเมตร ลักษณะลำตัวเรียวยาว แบนข้าง ปากมีขนาดเล็กเขี้ยวขึ้น ด้านบนเล็กน้อย ส่วนหัวมีเกล็ดปกคลุม สีของลำตัวเป็นสีเทาแกมดำ สีของครีบและเกล็ดบริเวณใกล้ครีบจะเป็นสีสดเข้มสีใดสีหนึ่งทั้งตัว

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษาโคราช	ลักษณะเพาะ
7	ปลากุรุม	<i>Trichopsis pumila</i>	Osphronemidae	ปลากุรุม	ปลากุรุมมีรูปร่างโดยทั่วไปคล้ายปลาในสกุลปลากัด (<i>Betta</i> spp.) แต่มีรูปร่างและขนาดที่เล็กกว่า ส่วนหัวจะแหลมกว่า จะมีแถบลายพาดขวางในแนวนอนประมาณ 2-3 แถบที่ข้างลำตัว และมีสีส้มไม่สดเท่า ครีบต้องมีก้านครีบเดี่ยวยื่นออกมาเป็นเส้นยาว ครีบหางปลายแหลมคล้ายใบโพ ครีบหลังมีก้านครีบเดี่ยว 2-6 ก้าน และก้านครีบแขนง 19-28 ก้าน
8	ปลาแขยงจุด	<i>Mystus nigriceps</i>	Bagridae	ปล้าแขยง	ปลาแขยงจัดจัดเป็นปลาหนังขนาดเล็ก หรือปลาแขยง รูปร่างค่อนข้างสั้น มีหนวดยาว 4 คู่ ครีบอกและครีบหลังมีก้านครีบแข็ง ครีบไขมันค่อนข้างสั้น ครีบหางเว้าลึกมีจุดสีดำที่ขอบหาง อันเป็นที่มาของชื่อ ตัวมีสีเทาอมเขียวเข้ม ขนาดที่พบยาวประมาณ 10-15 ซม. น้ำหนักประมาณ 10-20 กรัมปลาขนาดเล็กจะมีสีเหลืองนวล
9	ปลาค้าวขาว	<i>Wallago attu</i>	Siluridae	ปลาค้าวขาว	ปลาค้าวขาวมีส่วนหัวและจะงอยปากปากยื่นแหลม ปากกว้างมาก มุมปากอยู่เลยด้านหลังของลูกตา มีฟันแหลมเล็ก ขากรรไกร ตาเล็ก มีหนวดที่ริมฝีปากยาวถึงครีบกัน หัวและลำตัวตอนหน้าแบนข้างเล็กน้อย แต่ตอนท้ายแบนข้างมาก ส่วนหลังป่องออก ครีบหลังอันเล็กมีปลายแหลม ครีบหางเว้า ตื้น ครีบกันยาว ครีบอกใหญ่ ตัวมีสีเงินวาวอมเขียวอ่อนที่ด้านหลัง

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษาโคราช	ลักษณะเพาะ
10	ปลาชะโด	<i>Channa micropeltes</i>	Channidae	ปลำโด	ปลาชะโดลำตัวเรียวยาวเป็นรูปทรงกระบอก ลักษณะครีบต่าง ๆ คล้ายกับปลาช่อน แต่เมื่อเติบโตเต็มวัย มีขนาดใหญ่กว่า ชะโดมีอายุมากขึ้น ลายสีเหลืองเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลปนดำ
11	ปลาช่อน	<i>Channa striata</i>	Channidae	ปลำช่อน	ปลาช่อนรูปร่างเรียวยาวทรงกระบอก ส่วนหัวโตจะงอยปากยื่น ปากกว้าง ตาโต มีฟันเป็นเขี้ยวบนขากรรไกร หัวด้านบนราบ ถ้าดูจากตอนบนจะโค้งมน คล้ายงู ลำตัวค่อนข้างกลม ครีบหลังและครีบกันยาว ครีบหางปลายมน ครีบอกใหญ่ ครีบท้องเล็ก เกล็ดมีขนาดใหญ่มีขอบเรียบ ปลาช่อนมีอวัยวะช่วยหายใจเป็นหลีบเนื้อสีแดง อยู่ในคอหอย
12	ปลาซีกเกอร์	<i>Hypostomus plecostomus</i>	Loricariidae	ปลำปากดูด	ปลาซีกเกอร์เป็นปลาน้ำจืด มีส่วนหัวโต ตามีขนาดเล็ก ปากอยู่ด้านล่างมีขนาดใหญ่และมีกล้ามเนื้อแข็งแรง สามารถใช้ดูดเกาะติดเป็นสัญญาณกับตู้กระจกหรือวัสดุต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี มีลำตัวสีดำหรือสีน้ำตาลเข้ม ลำตัวสากและหยากร้านมาก หนึ่งมีลักษณะแข็งจนดูเหมือนเกราะ มีลวดลายสีเขียวตามครีบหลังและครีบ

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษาโคราช	ลักษณะเพาะ
13	ปลาดุก	Clarias macrocephalus	Clariidae	ปลาดุก	ปลาดุกลักษณะของดุก เป็นปลาน้ำจืดไม่มีเกล็ด ลำตัวเรียวยาว ด้านข้างแบน หัวเล็ก กะโหลกท้ายทอยแหลม ครีบหุ้มมีก้านครีบแข็งปลายแหลมคม ขอบหยักเป็นฟันเลื่อย ทั้งด้านในและด้านนอก ครีบหลังครีบกันและครีบท้องแยกออกจากกัน ครีบท้องกลมมน มีอวัยวะพิเศษช่วยในการหายใจ
14	ปลาตะเพียน	Barbonymus gonionotus	Cyprinidae	ปลาทะเพียน	ปลาตะเพียน ตัวมีสีเงินแวววาว ด้านหลังมีสีคล้ำเล็กน้อย ด้านท้องสีจาง ครีบอื่น ๆ มีสีเหลืองอ่อน ภาคอีสานเรียกว่า "ปลาปาก"
15	ปลานิล	Oreochromis niloticus	Cichlidae	ปลานิล	ปลานิลมีรูปร่างคล้ายปลาหมอเทศ (O.mossambicus) แตกต่างกันที่ปลานิลมีลายสีดำและจุดสีขาวสลับกันไป บริเวณครีบหลัง ครีบกันและลำตัวมีสีเขียวปนน้ำตาล มีลายดำพาดขวางตามลำตัว มีความยาวประมาณ 20-25 เซนติเมตร
16	ปลาเนื้ออ่อน	Micronema bleekeri	Siluridae	ปลาเนื้ออ่อน	ปลาเนื้ออ่อนเป็นปลาน้ำจืดที่อยู่ในวงศ์ปลาเนื้ออ่อน ไม่มีเกล็ด รูปร่างด้านข้างแบนมาก ลำตัวยาวเรียว ท่อนหางโค้งงอเล็กน้อย แต่ตอนหัวกว้าง มีหนวด 4 เส้น ไม่มีครีบหลัง ส่วนครีบไขมันก็ไม่มีเช่นกัน ครีบกันยาวมีก้านครีบอ่อนประมาณ 80 ก้าน

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษา โคราช	ลักษณะเพาะ
17	ปลาบึก	<i>Pangasianodon gigas</i>	Pangasiidae	ปล่าบึก	ปลาบึกลักษณะของฟันและหนวด ปลาบึกไม่มีฟันและเกือบจะไม่มีหนวด โดยที่ปลาวัยอ่อนมีฟันและกินปลาอื่น เป็นอาหาร แต่เมื่อโตขึ้นฟันจะหลุดไป และตาซึ่งจะอยู่ต่ำกว่ามุมปากเมื่อมอง จากด้านหน้าตรง ๆ จะไม่เห็น ซึ่งแสดง ให้เห็นถึงการใช้หากินตามพื้นน้ำ อีก ทั้งปลาบึกมีซี่กรองเหงือกเล็กกว่า และ ปลายอุ้งฉลามจะลงถึงบริเวณช่วงท้องไม่ เกินครึ่งกัน อีกทั้งความกว้างของปาก และส่วนหัวของปลาบึกก็มีมากกว่า
18	ปลาบู๋ ทราย	<i>Oxyeleotris marmorata</i>	Eleotridea	ปล่าบู๋ ทราย	ปลาบู๋ทรายมีลักษณะลำตัวกลมยาว ความลึกลำตัวประมาณ 1 ใน 3.5 ของ ความยาวมาตรฐานลำตัว ส่วนหัวยาว เป็น 1 ใน 2.8 ของความยาวมาตรฐาน ของลำตัว หัวค่อนข้างโต และด้านบน ของหัวแบนราบ หัวมีจุดสีดำประปราย ปากกว้างใหญ่เปิด ทางด้านบนตอนมุม ปากเฉียงลงและยาวถึงระดับกึ่งกลาง ตา ขากรรไกรล่างยื่นยาวกว่า ขากรรไกรบน ทั้งขากรรไกรบนและ ล่างมีฟันแหลมซี่เล็ก ๆ
19	ปลา ปักเป้า จุดดำ	<i>Tetraodon nigroviridis</i>	Tetraodonti dae	ปล่าเป้า จุดดำ	ปลาปักเป้าจุดดำมีรูปร่างกลมป้อม หัวท้ายเรียว ปากเล็ก ตาโต ด้านหลัง และด้านท้องมีผิวสากเป็นหนามเล็ก ละเอียด ด้านท้องนูนขยายตัวได้มาก ครีบหลังเล็กเช่นเดียวกับครีบอื่น พื้น ลำตัวเป็นสีเหลืองสด ท้องสีขาว มีจุด กลมสีดำกระจายอยู่ทั่วตัว

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษา โคราช	ลักษณะเพาะ
20	ปลายี่สก	<i>Probarbus jullient</i>	Cyprinidae	ปลายี่สก	ปลายี่สกเป็นปลาน้ำจืดขนาดใหญ่ หัวค่อนข้างโต มีหนวดสั้น 1 คู่ อยู่มุมปากบน ปากเล็กยืดหดได้ อยู่ค้ำยลงมาใต้ส่วนหัว สีของลำตัวเหลือง มีแถบสีดำ 7 แถบ พาดไปตามความยาวของลำตัว แถบสีดำเหล่านี้จะพาดอยู่ระหว่างรอยต่อของเกล็ด ตาสีแดง ครีบทุกครีบสีชมพู อยู่ตามแม่น้ำที่พื้นที่เป็นกรวด หินหรือทราย
21	ปลาสร้อยขาว	<i>Henicorhynchus siamensis</i>	Cyprinidae	ปลาสร้อยขาว	ปลาสร้อยขาวลักษณะ ลำตัวยาวเพรียวแบนข้าง ปากมีขนาดเล็ก กึ่งกลางของริมฝีปากล่างมีปุ่มกระดูกยื่นออกมา ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของปลาในสกุลนี้ ไม่มีหนวด ตามปกติปลาชนิดนี้จะหากินรวมเป็นกลุ่ม
22	ปลาฉลาม	<i>Notopterus notopterus</i>	Notopteridae	ปลาฉลาม	ปลาฉลามมีปากกว้างไม่กินลูกตาเหมือนปลาในวงศ์นี้ชนิดอื่น ๆ พื้นลำตัวมีสีเขียว ยกเว้นปลาวัยอ่อนจะมีลายบั้งเหมือนปลาทราย วัยอ่อน จมูกมีสองคู่ คู่หน้ายื่นออกมาคล้ายหลอดหรือหนวด มีขนาดโตเต็มที่ประมาณ 20-30 เซนติเมตร

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษา โคราช	ลักษณะเพาะ
23	ปลาสลิด	<i>Trichogaster pectoralis</i>	Osphronemi dae	ปลาสลิด	ปลาสลิดรูปร่างคล้ายปลากะตัก หม้อ (<i>T. trichopterus</i>) ซึ่งเป็นปลาใน สกุลเดียวกัน แต่มีลำตัวที่หนาและยาว กว่า หัวโต ครีบหลังในตัวผู้มีส่วนปลาย ยื่นยาวเช่นเดียวกับครีบกัน ครีบอก ใหญ่ ตาโต ปากเล็กอยู่สุดปลายจะงอย ปาก ครีบหางเว้าตื้นปลายมน ตัวมีสี เขียวมะกอกหรือสีน้ำตาลคล้ำ มีแถบ ยาวตามลำตัวตั้งแต่ข้างแก้มจนถึง กลางลำตัวสีดำ และมีแถบเฉียงสีคล้ำ ตลอดแนวลำตัวด้านข้างและหัว ครีบบี สีคล้ำ
24	ปลา สวาย	<i>Pangasianodon hypophthalmus</i>	Pangasiidae	ปลาสวาย	ปลาสวายมีส่วนหัวค่อนข้างเล็ก แนวบริเวณหัวถึงครีบหลังลาดตรง ตา อยู่เสมอหรือสูงกว่ามุมปาก ปากแคบ กว่าปลาบึก ที่อยู่สกุลเดียวกัน รูปร่าง เพรียวแต่ป้อมสั้นในปลาขนาดใหญ่ ...
25	ปลาหมอ	<i>Anabas testudineus</i>	Anabantidae	ปล่าหมอ	ปลาหมอมีรูปร่างป้อม ลำตัวแบน ข้าง ตาโต ปากกว้าง ขอบฝาปิดเหงือก หยาบแข็ง เกล็ดใหญ่คลุมทั้งลำตัว มี ขอบเกล็ดแบบหยาบ ผิวสาก ครีบหลัง ยาวเกือบเท่าความยาวลำตัว มีก้าน ครีบแข็งแหลมคมจำนวนมาก ครีบหาง ปลายมน ตัวมีสีเขียวมะกอกและมีลาย ประสีคล้ำที่ข้างลำตัว ครีบใส ลำตัว ด้านท้องมีสีเหลือง ขอบฝาปิดเหงือก ตอนบนมีแต้มสีคล้ำ มีอวัยวะช่วย หายใจเป็นแผ่นรวิ้น ๆ อยู่ตอนบน ของช่องเหงือก

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษา โคราช	ลักษณะเพาะ
26	ปลาหมอ ข้างเหยียบ	<i>Pristolepis fasciata</i>	Pristolepididae	ปลำ กำกรับ	ปลาหมอข้างเหยียบมีรูปร่างป้อม ลำตัวด้านข้างแบนพื้นลำตัวสีเขียวหรือสีน้ำตาลปนเหลือง มีเกล็ดแบบสาก และขอบหยักปกคลุมทั่วตัวมีแถบสีดำพาดขวางลำตัวประมาณ 8-12 แถบ หัวเล็กจะงอยปากสั้นทู่ ปากเล็กยึดหูดได้เล็กน้อย มีฟันซี่เล็ก ๆ เป็นแถวอยู่บนขากรรไกรบนและล่าง รูจมูกแยกจากกันอย่างเด่นชัดและอยู่ชิดกับตา ครีบหลังมีสองส่วนเชื่อมติดกันเป็นแนวยาว ส่วนหน้าเป็นด้านเดียวเป็นหนามแหลมคม ส่วนหลังเป็นครีบบ่ออ่อน ครีบกันใหญ่มีก้านครีบแข็งและแหลมคม
27	ปลาหลด จุด	<i>Macrognathus siamensis</i>	Mastacembelidae	ปลำหลด	ปลาหลดจุดมีรูปร่างเรียวยาว ลำตัวแบนข้างเล็กน้อย จะงอยปากยื่นแหลมยาว ครีบหางเล็กปลายมนแยกจากครีบหลังและครีบก้นที่ยาว ครีบอกเล็กกลม ตัวมีสีเทาอ่อน ด้านบนมีสีคล้ำ ด้านท้องสีจาง ครีบหลังคล้ำมีจุดเล็กสีจางประและมิดวงสีดำขอบขาวแบบดวงตา4-5 ดวงเรียงตามยาว โคนครีบทหางมีอีก1 ดวง มีความยาวประมาณ 12-15 ซม.ใหญ่สุดพบ 25 ซม.

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษา โคราช	ลักษณะเพาะ
28	ปลาไหล นา	Monopterus albus	Synbranchidae	ปลำไหล นา	ปลาไหลนามีรูปร่างเรียวยาวคล้าย งู ตามีขนาดเล็ก คอป่องออก มีอวัยวะ ช่วยหายใจอยู่ในคอหอยเป็นเส้นเลือด ฝอย ซึ่งช่วยให้หายใจได้โดยไม่ต้อง ผ่านซี่กรองเหงือกเหมือนปลาทั่วไป และยังสามารถขุดรูในดินเพื่อจำศีล ในช่วงฤดูร้อนได้ด้วย ไม่มีครีบใด ๆ ยกเว้นบริเวณปลายหางแบนยาวคล้าย ใบพาย เมื่อยังเล็กมีครีบอก แต่โตขึ้น จะหายไป กระดูกเหงือกมีทั้งหมด 3 คู่
29	หอยขม	Viviparidea	Viviparidae	หอยจูบ	หอยขม จัดเป็นหอยฝาเดียว มี เปลือกหนาปานกลาง แต่เปลือก แข็งแรงมาก ผิวเปลือกเรียบ แบ่งเป็น 3 ชั้น มีชั้นกลางที่เป็นหินปูนมีขนาด หนาที่สุด ส่วนสีของเปลือกด้านนอก หากอยู่ในน้ำหรือนำขึ้นจากน้ำใหม่ๆ จะมีสีน้ำตาลอมดำจนถึงดำ ขึ้นอยู่กับ สภาพแหล่งน้ำที่อาศัย แต่หากอยู่บน บกนาน ตะไคร่น้ำจะลอกออก ทำให้ มองเห็นเป็นสีน้ำตาลอมเขียวหรือสี น้ำตาลดำ และเปลือกหอยจะมี ลายเส้นขนาดเล็กพาดเป็นวงเรียงซ้อน กันในแนวขวางของเปลือกหอยเปลือก ของหอยขมที่หุ้มลำตัวจะมีรูปทรง กรวย ที่ขดเป็นเกลียว เวียนขวาและ มีขนาดเกลียวค่อยๆ เล็กลงไปหาท้าย เปลือกที่มีลักษณะแหลม โดยส่วนหน้า จะมีขนาดใหญ่ และมีช่องเปิดที่เปิดปิด ด้วยฝาหอย ซึ่งเรียกส่วนหน้านี้ว่า ปากเปลือก

สัตว์บก

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษาโคราช	ลักษณะเฉพาะ
1	กระรอก	<i>Callosciurusprevostii</i>	Sciuridae	กระรอก	กระรอกเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม มีขนาดเล็ก ขนปุยปกคลุมทั่วทั้งร่างกาย นัยน์ตากกลมดำ หางเป็นพวงฟูจัดอยู่ในประเภทสัตว์ฟันแทะ
2	กิ้งกือ	<i>Grphidostreptus sp.</i>	Julidae	กิ้งกือ	กิ้งกือเป็นสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังมีขามากที่สุดเปลือกตัวแข็ง ลำตัวยาวแบ่งเป็นปล้อง ไม่แบ่งอกหรือท้องให้เห็น ปล้องตามลำตัวจับกันเป็นคู่ตามยาวยึดหดเข้าหากันได้
3	จิกจั่น	<i>Recilia dorsalis</i>	Cicadidae	จิกกะจั่น	จิกจั่นเป็นแมลงที่มีตาขนาดใหญ่ อยู่ด้านข้างของหัว มีประสาทการรับรู้ที่ดี อยู่บนปีก คั่นพบประมาณ 1,300 ชนิดแล้วบนโลก
4	จิ้งหรีด	<i>Gryllus bimaculatu</i>	Gryllidae	จิ้งหรีด	จิ้งหรีดมีรูปร่างสั้น หัวกลม หนวดยาวแบบเส้นด้าย ลำตัวมีสีดำ ขาสีดำสนิท มีจุดเด่นคือ จุดสีเหลืองบริเวณโคนปีก 2 จุด มีปากแบบกัดกิน ส่วนปีกมีความยาว เท่ากับส่วนท้อง ขาหลังใหญ่แข็งแรง และกระโดดได้เก่ง
5	ตะขาบ	<i>Scolopendra sp.</i>	Scolopendridae	ตะขาบ	ตะขาบเป็นสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังอาศัยอยู่บนบก มีหลายขนาด ส่วนใหญ่ความยาวของลำตัวตั้งแต่ 3-8 เซนติเมตร
6	ตุ๊กแต่นไผ่	<i>Phyllium bioculatum</i>	Phyllidae	จิกโต่ง	ตุ๊กแต่นไผ่เหมือนใบไม้ที่มีทั้งแกนใบและเส้นใบ ที่เหมือนถูกแมลงกัดกิน โดยจะมีลักษณะหนวดของตุ๊กแต่นไผ่นั้นจะเป็นแบบเส้นด้าย โดยหนวดชนิดนี้จะมีลักษณะยาว ซึ่งปล้องทุกปล้องมีขนาดเกือบเท่ากัน

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษาโคราช	ลักษณะเฉพาะ
7	แมลงปอ	Crocothemis sp.	Libellulidae	แมงฟ้า	แมลงปอมีส่วนหัวที่กลมโตใหญ่ มีดวงตาขนาดใหญ่ 2 ดวงอยู่ด้านข้าง ซึ่งประกอบไปด้วยดวงตาขนาดเล็ก รูปร่างคล้ายรังผึ้งถึง 30,000 ดวง ทำให้แมลงปอสามารถมองเห็นภาพได้กว้างถึง 360 องศา ถือเป็นแมลงที่มีประสิทธิภาพการมองเห็นได้ดีที่สุด

สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษาโคราช	ลักษณะเฉพาะ
1	กบนา	Hoplobatrachus rugulosus	Ranidae	ก๊บบนา	กบนาผิวหนังด้านหลังมีสีน้ำตาลจุดดำ ผิวหนังขรุขระมีรอยย่น มีต่อมเมือก และน้ำใสๆ ไม่มีคอและหางที่ริมฝีปากมีแถบดำ ใต้คางมีจุดดำ หรือแถบลายดำ เมื่อโตเต็มที่มีน้ำหนัก 200–400 กรัม
2	เขียดจิก	Hylarana erythraea	Ranidae	เขียดจิ๊ก	เขียดจิกมีลำตัวด้านหลังและด้านข้างลำตัวสีเขียว ขอบด้านล่างของด้านข้างลำตัวสีน้ำตาลเข้ม และมีจุดสีเข้มกระจายอยู่ที่ด้านข้างลำตัวกับบนหลังทางส่วนท้ายของลำตัว ขอบปากบนสีขาว ด้านท้องสีขาว แผ่นเยื่อแก้วหูสีน้ำตาล ขาหน้าและขาหลังสีน้ำตาล และมีแถบสีเข้มพาดตามความยาวของขา ขาหน้าเรียวและนิ้วตีนยาว ขาหลังเรียวยาวและนิ้วตีนยาว เมื่อพับขาหลังแนบกับลำตัวไปทางด้านหน้า ข้อตีนอยู่ในตำแหน่งช่องเปิดจมูก นิ้วตีนหน้าไม่มีแผ่นหนังระหว่างนิ้ว นิ้วตีนหลังมีแผ่นหนังเกือบเต็มความยาวนิ้ว

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษาโคราช	ลักษณะเฉพาะ
3	เขียดตะปาด	Polypedates leucomystex	Rhacophoridae	เขียดตะปาด	เขียดตะปาดมีลักษณะลำตัวค่อนข้างแบน ลำตัวมีสีเหลืองแกมน้ำตาล บางชนิดมีลายเป็นแถบตามความยาวของลำตัว และสามารถเปลี่ยนสีได้ตามสภาพแวดล้อม ส่วนหัวมีลักษณะสามเหลี่ยมริมขอบปากบานโค้งขึ้นเล็กน้อย ทำให้มองเห็นเป็นร่องบริเวณแก้ม ส่วนตามีขนาดใหญ่ ตาอยู่ห่างกันมากผิวหนังทั่วลำตัวค่อนข้างบาง ส่วนขามี 4 ขา ขาหน้าเล็กกว่าขาหลัง แต่ละขามีนิ้วยาว ด้านล่างของนิ้วมีตุ่มจับสำหรับยึดเกาะ ระหว่างนิ้วมีพังผืดช่วยให้ว่ายน้ำได้ดี
4	เขียดอีไม้	Fejervarya limncharis	Ranidae	เขียดอีไม้	เขียดอีไม้หัวเล็กรูปร่างสามเหลี่ยม มีจมูกแหลม รูจมูกอยู่ชิดปลายปาก ระหว่างตา และจมูก มีสันนูนเด่น มีตาทั้งสองอยู่ใกล้กัน มีขอบที่เยื่อหู มีฟันบริเวณด้านบนเพดานปาก และบริเวณบนกระดูกขากรรไกร มีลิ้นใหญ่ ยึดติดได้ดีผิวหนังด้านหลังใกล้กับหัวเรียบ ด้านหลัง และด้านข้างมีตุ่มขนาดเล็ก ผิวหนังมีสีเหลืองแกมน้ำตาล และแกมด้วยจุดลายสีน้ำตาลเข้มกระจายทั่วผิวหนัง บริเวณกลางหลังมีเส้นสีเหลืองลากผ่านจากปลายจมูกจนถึงกัน บางตัวมีแถบใหญ่ สีครีมหรือเหลือง หรือส้ม บริเวณด้านหลังของขาหลัง และขาหน้ามีตุ่มเล็กๆ สีเหลืองแกมน้ำตาล

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษาโคราช	ลักษณะเฉพาะ
5	คางคก	<i>Duttaphrynus melanostictus</i>	Bufoidea	คางคก	คางคกผิวหนังที่แห้งและมีปุ่มปมทั้งตัว ที่เป็นปุ่มพิษ โดยเฉพาะหลังลูกตา มีรูปทรงกลมคล้ายเมล็ดถั่วขนาดยาวประมาณ 25 มิลลิเมตร กว้าง 10 มิลลิเมตร แผ่นหุมีลักษณะเห็นได้ชัดเจน ขนาดเล็กกว่าลูกตาเล็กน้อยมีสีผิวหนึ่งเป็นสีน้ำตาลหรือสีเทาตลอดทั้งลำตัว บริเวณรอบปุ่มพิษจะมีสีเข้มกว่าบริเวณอื่น ๆ ใต้ท้องเป็นสีน้ำตาลเหลืองอ่อน ในขณะที่ยังเป็นวัยอ่อนจะเป็นสีเขียวซีดกว่า
6	อิงอ่าง	<i>Kaloula pulchra</i>	Microhylidae	อิง	อิงอ่างมีลำตัวอ้วนกลม ไม่มีคอ หัวกว้าง และปลายปากแหลมไม่มาก ขาและแขนค่อนข้างสั้น มีความยาวใกล้เคียงกัน นิ้วมือและนิ้วเท้า ตอนปลายแผ่นแบน และตัดตรงทางด้านหน้า ผิวหนังเรียบลื่น มีปุ่มเล็ก ๆ กระจายอยู่ทั่วหลังและมากในขาคู่หลัง ใต้ฝ่าเท้ามีแผ่นแข็งยาวสองแผ่นใช้ในการขุดดิน ลำตัวด้านหลังสีออกน้ำตาลคล้ำ หรือน้ำตาลแกมแดง มีลายแถบกว้างสีน้ำตาลอ่อนพาด ตั้งแต่เหนือลูกตาจนถึงโคนขาทั้งสองข้าง ตรงปลายบนสุดแต่ละแถบยังเชื่อมต่อกันระหว่างลูกตาทั้งสองข้าง ปลายล่างสุดในบางตัวลายแถบจะแตกออกเป็นปื้น ๆ แต่ยังคงอยู่ในแนวเดิม ใต้ท้องสีออกคล้ำ โดยเฉพาะใต้คางมีสีเกือบดำ บริเวณอื่น ๆ เป็นลายตาข่ายสีออกม่วงคล้ำ

สัตว์เลื้อยคลาน

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษาโคราช	ลักษณะเพาะ
1	กิ้งก่า	Calotes versicolor	Agamidae	กะป้อม	กิ้งก่าหัวและลำตัวปกคลุมด้วยเกล็ดสี เกล็ดมีหลากหลายสีขึ้นอยู่กับชนิด สี น้ำตาล สีเทา สีดำ สีเหลือง แต่จะไม่มีสี น้ำเงิน มักมีหลายสีผสมกันบนลำตัว สัน เกล็ดบริเวณหัวมีขนาดเท่ากัน เกล็ดข้าง ตัวเป็นเกล็ดสันขึ้นมาด้านหลังในลักษณะ เฉียงขึ้นไปด้านบน
2	งูสิง	Ptyas korros	Colubridae	งูสิง	งูสิงเป็นงูไม่มีพิษ ขนาดตัวใหญ่หัวยาว และส่วนของหัวกว้างกว่าลำคอเล็กน้อย ส่วนปลายของหัวมน ตาใหญ่ ลำตัวกลม และยาว หางยาวและส่วนปลายหาง เรียว ผิวหนังลำตัวมีเกล็ดปกคลุม เกล็ด บนหัวเป็นแผ่นกว้าง
3	งูเหลือม	Malayopython reticulatus	Pythonidae		งูเหลือมเป็นงูขนาดใหญ่ ไม่มีพิษลำตัว ยาวเฉลี่ยประมาณ 3.5-6 เมตร จัดเป็นงู ที่ยาวและใหญ่ที่สุดในโลก
4	งูเห่า	Naja kaouthia	Elapidae	งูเห่า	งูเห่าจัดเป็นงูพิษ มีนิสัยดุร้ายเมื่อ ตกใจหรือต้องการขู่ศัตรูมักทำเสียงขู่ฟูๆ โดยพ่นลมออกจากทางรูจมูก และแผ่ แผ่นหนังที่อยู่หลังบริเวณคอออกเป็น แผ่นด้านข้างเรียกว่า "แม่เบี้ย" หรือ "พังพาน" ซึ่งบริเวณแม่เบี้ยนี้จะมี ลวดลายเป็นดอกดวงสีขาวหรือสีเหลือง นวล
5	จิ้งเหลน	Scincidae	Scincidae	จิ้งกะเหล่น	จิ้งเหลนลดรูปอย่างช้าแตกต่างกัน หลายระดับเพราะบางชนิดมีขาใหญ่ บางชนิดมีขาลีบมาก และบางชนิดไม่มี ขา มีรูปร่างแตกต่างกันตั้งแต่ลำตัวป้อม และขาใหญ่ไปจนถึงลำตัวเรียวยาว

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษาโคราช	ลักษณะเฉพาะ
6	ตะพาบ	Amyda cartilagenea	Trionychidae	ตะพาบ	ตะพาบเป็นเต่าที่มีลักษณะเด่นคือ ลำตัวแบน จมูกแหลม กระดองอ่อน นิ่ม มีกระดองหลังค่อนข้างเรียบแบน กระดองมีลักษณะเป็นหนังที่ค่อนข้าง แข็งเฉพาะในส่วนกลางกระดอง แต่ บริเวณขอบจะมีลักษณะนิ่มแผ่น กระดองจะปราศจากแผ่นแข็งหรือ รอยต่อ ซึ่งแตกต่างจากกระดองของ เต่าอย่างสิ้นเชิง ซึ่งขอบที่อ่อนนิ่มนี้ เรียกว่า "เชิง" กระดองส่วนท้องหุ้ม ด้วยผิวหนังเรียบ มีส่วนที่เป็นกระดูก น้อยมาก
7	ตัวเงินตัว ทอง	Varanus salvator	Varanidae	เหี้ย	ตัวเงินตัวทองเป็นกิ้งก่าขนาดใหญ่ ความยาว 2.5–3 เมตรโครงสร้างลำตัว ประกอบไปด้วยกระดูกเล็กภายใต้ ผิวหนังที่เต็มไปด้วยเกล็ดที่เป็นปุ่มนูน ขึ้นมา เกล็ดมีการเชื่อมต่อกันตลอด ทั้งตัว ไม่มีต่อมเหงื่อแต่มีต่อมน้ำมันใช้ สำหรับการป้องกันการสูญเสียน้ำ

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษาโคราช	ลักษณะเฉพาะ
8	เต่านา	Malayemys subtrijuga	Testudinoid ea	เต่า	เต่านาเป็นเต่าที่มีกระดองทรงกลมหรือโค้งมนเล็กน้อย กระดองท้องใหญ่ กระดุกแอนกูลาร์ของขากรรไกรล่างไม่เชื่อมติดกับกระดุกอ่อนเมคเคล กระดุกเบสิคออกซิพิทัลเป็นชิ้นกว้าง การหุบขากรรไกรล่างเกิดจากการทำงานของกล้ามเนื้อที่ผ่านไประดุกโพโรติค และขากรรไกรติดกับพื้นผิวของก้านกระดุกโพโรติคที่อยู่ในซัยโนเวียลแคปซูล กระดองท้องไม่มีกระดุกมีโสพลาสทรอน มีกระดุกพลาสทรอนไปเชื่อมต่อกับขอบนอกของกระดองหลังที่มีร่องแบ่งเป็นกระดุกชิ้นเล็กจำนวน 11 คู่ กระดุกเชิงกรานเชื่อมติดกับกระดองท้องในลักษณะที่ยึดหยุ่นได้
9	หอยทาก	Cryptozona siamensis	Ariophantid ae	หอยทาก	หอยทากลักษณะทั่วไปของหอยทากจะประกอบด้วย 2 ส่วน ที่ไม่สามารถแยกจากกันได้ คือ ส่วนที่เป็นตัวหอยหรือเนื้อหอย และเปลือกหอยส่วนลำตัวเป็นส่วนเนื้อที่อยู่ภายในเปลือกหอย และสามารถยื่นออกด้านนอกเปลือกได้ โดยส่วนปลายของลำตัวจะเป็นส่วนหัวที่ประกอบด้วย หนวด 2 คู่ มีตาอยู่บริเวณปลายหนวดที่มีลักษณะเป็นจุดสีดำ ใช้ทำหน้าที่รับแสง ส่วนหนวดอีกคู่ มีลักษณะสั้นมากเมื่อเทียบกับหนวดคู่บน หนวดคู่นี้จะอยู่ด้านล่างบริเวณปาก ใช้ทำหน้าที่ดมกลิ่นทางอากาศหรือตามพื้น รวมถึงใช้สำหรับการหาคู่ผสมพันธุ์

พืชน้ำ

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษาโคราช	ลักษณะเพาะ
1	กก	<i>Cyperus imbricatus</i>	Cyperaceae	กก	กกมีรูปร่างลักษณะและนิเวศวิทยาเหมือนหญ้ามาก มีลักษณะที่แตกต่างจากหญ้าคือ กกมักมีลำต้นตัน และเป็นสามเหลี่ยมหรือสามมุม บางชนิดมีผนังกันแบ่งเป็นห้องๆ มีกาบใบอยู่ชิดกันมาก และที่สำคัญคือเกือบไม่มีลิ้นใบ บางชนิดไม่มีเลย ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งของกกคือ ดอกแต่ละดอกจะมีกาบช่อย่อยห่อหุ้มหรือรองรับเพียงอันเดียว กกมีไหลเลื้อยไปใต้ดินและจากไหลก็จะแตกเป็นลำต้นที่ต้น โผล่พ้นขึ้นมาเหนือดิน
2	จอก	<i>Pistia stratiotes</i>	<u>Araceae</u>	จอก	จอกเป็นวัชพืชน้ำขนาดเล็ก อยู่กันเป็นกลุ่มลอยอยู่บนผิวน้ำ ลำต้นทอดขนานไปกับผิวน้ำและมีลักษณะอวบ มีรากฝอยแตกเป็นกระจุกจำนวนมากอยู่ใต้น้ำ เกิดต้นใหม่จากโคนต้นและบนไหล เป็นพืชที่ชอบแสงแดดจัด ชอบน้ำจืด สามารถพบได้ทั่วไปในบริเวณที่มีน้ำ ใบเป็นใบเดี่ยวสีเขียวเรียงซ้อนกันเป็นชั้นๆ มีรูปร่างไม่แน่นอน ส่วนมากเป็นรูปสามเหลี่ยม ปลายใบมนหยักเป็นคลื่น มีขนปกคลุมแผ่นใบทั้งสองด้านฐานใบจะอ่อนนุ่มคล้ายฟองน้ำ

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษาโคราช	ลักษณะเพาะ
3	เทา	<i>Spirogyra</i> sp.	Zygnemataceae	เทา	เทา มีสีเขียวอ่อน พันตัวกันเป็นกลุ่มก้อนลอยอยู่บนพื้นน้ำ หรือพันอยู่กับวัสดุต่าง ๆ เมื่อสัมผัสจะรู้สึกอ่อนนุ่ม พบในแหล่งน้ำจืด ทั้งแหล่งน้ำนิ่ง และแหล่งน้ำไหล ที่มีสภาพน้ำสะอาด อาจเป็นน้ำใสหรือน้ำขุ่น และน้ำมีความเป็นกรดเล็กน้อย
4	ธูปฤาษี	<i>Typha angustifolia</i> L.	Typhaceae	ลำพัน	ธูปฤาษีเป็นไม้ล้มลุกอายุหลายปี ตั้งตรง สูง 1.5-3 เมตร เหนียวกลม แทะหน่อขึ้นเป็นระยะสั้นๆ ใบเดี่ยว เรียงสลับระนาบเดียว ใบเป็นรูปแถบ แบน กว้าง 1-2 เซนติเมตร ยาว 2 เมตร ใบแตกสลับกันเป็นสองแถว ด้านข้าง มีกาบใบ แผ่นใบด้านบน โคนเล็กน้อย ส่วนด้านล่างแบน ช่อดอกเป็นสีน้ำตาล
5	บอน	<i>Colocasia esculenta</i>	Araceae	บอน	บอนเป็นพืชล้มลุก อวบน้ำ มีหัวใต้ดิน ใบรูปไข่แกมรูปหัวใจ ปลายใบแหลมหรือมน โคนใบเว้าลึก รูปสามเหลี่ยม ก้านใบสีเขียวหรือออกม่วง ดอก สีครีมหรือเหลืองนวล ออกเป็นช่อ ดอกตัวผู้อยู่ตอนบน ดอกตัวเมียอยู่ตอนล่าง ก้านช่อสั้นกว่าก้านใบ มีใบประดับสีเหลืองรองรับ ผลสด รูปขอบขนาน เมล็ดขนาดเล็กจำนวนมาก

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษา โคราช	ลักษณะเพาะ
6	บัวสาย	Nymphaea lotus	Nymphaeaceae	สายบัว	บัวสายเป็นพรรณไม้น้ำ ประเภทพืชล้มลุก มีลำต้นและหัว อยู่ในดินใต้น้ำ การเจริญชูก้านใบ และดอกขึ้นมาจากผิวน้ำ ใบมี ลักษณะกลมกว้างใหญ่ ผิวใบ เรียบสีเขียวขอบน้ำตาล ดอกเป็น กลีบซ้อนกันหลายชั้นมีสีขาว เหลือง ชมพูลักษณะ สีสัน ขนาด ของใบและดอกขึ้นอยู่กับชนิด ของพันธุ์
7	ผักตบ ชวา	Eichhornia crassipes	Pontederiaceae	ผักโปง	ผักตบชวามีลำต้นสั้นแตกใบ เป็นกอลอยไปตามน้ำ มีไหล ซึ่ง เกิดตามซอกใบแล้วเจริญเป็นต้น อ่อนที่ปลายไหล ถ้าน้ำตื้นก็จะ หยั่งรากลงดิน ใบเป็นใบเดี่ยวรูป ไข่หรือเกือบกลม ก้านใบกลม อวบน้ำตรงกลางพองออกภายใน เป็นช่องอากาศคล้ายฟองน้ำช่วย ให้ลอยน้ำได้ ดอกเกิดเป็นช่อที่ ปลายยอดมีดอกย่อย 3-25 ดอก สีม่วงอ่อน มีกลีบดอก 6 กลีบ กลีบบนสุดขนาดใหญ่กว่ากลีบ อื่นๆ และมีจุดเหลืองที่กลางกลีบ ขยายพันธุ์โดยการแยกต้นอ่อนที่ ปลายไหลไปปลูก

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษา โคราช	ลักษณะเฉพาะ
8	ผักบุ้ง	<i>Ipomoea aquatica</i>	Convolvulaceae	ผักบุ้ง	ผักบุ้งไทยเป็นไม้ล้มลุกที่อาศัยอยู่ในน้ำหรือในดินที่มีความชื้นแฉะมากๆ ลำต้นกลวงสีเขียวเพราะต้องใช้ในการสังเคราะห์แสงร่วมกับใบ และมีข้อปล้องชัดเจนและมีรากงอกออกมาตามข้อปล้องต่างๆ (ที่ลำต้นกลวงเพื่อให้ลอยน้ำได้) เมล็ดพันธุ์มีสีดำลักษณะกลม มีใบเดี่ยวสีเขียว คล้ายหว่านรูปรียาวและฐานใบเว้าเป็นรูปหัวใจยาว 3-15 เซนติเมตร กว้าง 3-9 เซนติเมตร ดอกมีลักษณะเป็นช่อดอกลักษณะทรงระฆัง
9	ผักแว่น	<i>Marsilea crenata</i>	Marsileaceae	ผักแว่น	ผักแว่นลำต้น – กลม มีขนสีน้ำตาลอ่อนปกคลุม ลำต้นอ่อนมีสีเขียว เมื่อแก่จะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลใบ – เป็นใบประกอบ มีใบย่อยทั้งสิ้นใบ รูปกรวย ปลายมนเป็นรูปลิ้นคล้ายพัด มีเส้นใบแบบ dichotomous คล้ายบัว แฉก โคนใบสอบ ขอบใบและแผ่นใบเรียบหรือหยักเล็กน้อย ไม่มีขน แผ่นใบจะงอกออกจากตรงกลางตำแหน่งเดียวกัน 3-5 ใบ ทำให้ใบทั้งหมดรวมกันเป็นลักษณะกลมก้านใบ – ยาว 4.5-15 เซนติเมตร ใบย่อยไม่มีก้านใบ มี Sporocarp ลักษณะรีคล้ายเมล็ด ถั่วเขียว ออกที่โคนก้านใบขณะอ่อนมีสีขาว เมื่อแก่จะเป็นสีน้ำตาลเข้มเกือบดำดอกช่อ – ออกที่ซอกใบ ขนาดเล็ก 2-3 ดอก กลีบดอกสีม่วง ผลแห้ง

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษาโคราช	ลักษณะเพาะ
10	แพงพวยน้ำ	Ludwigia adscendens	Onagraceae	แพงพวยน้ำ	แพงพวยน้ำเป็นพืชทอดเลื้อยไปตามพื้นน้ำ ลำต้น อวบน้ำ ชูยอดขึ้นสูงได้ถึง 30 ซม. รากเป็นแบบรากพิเศษ เกิดตามข้อที่มีทั้งรากปกติและรากที่เป็นเนื้อเยื่อสีขาวเพื่อพองลำต้น ใบเป็นใบเดี่ยวเรียงเวียนสลับรอบต้น รูปไข่กว้าง 1- 1.5 ซม. ยาวได้ถึง 4 ซม. ผิวใบเกลี้ยงมัน ดอกสีขาว เป็นดอกเดี่ยวออกตามซอกใบ ขนาดผ่านศูนย์กลาง 1.5-2.5 ซม. กลีบเลี้ยงเชื่อมกันเป็นหลอด ปลายแยก 5 แฉกกลีบเลี้ยง 5 กลีบ รูปไข่กลับ โคนกลีบสีเหลือง ปลายกลีบเว้าตรงกลางเล็กน้อย เกสรผู้ 10 อัน รังไข่มีไข่จำนวนมาก ผล แห้งแล้วแตก รูปกระบอกยา 2-3.5 ซม. ส่วนปลายมีกลีบเลี้ยงติดอยู่ เมล็ดรูป รียาว 1-1.3 มม
11	สาหร่ายหางกระรอก	Hydrilla verticillata	Hydrocharitaceae	สาหร่าย	สาหร่ายหางกระรอกลักษณะเป็นพืชใต้น้ำ ต้นเป็นสายเรียวยาว รากยึดติดพื้นดินหรืออาจลอยน้ำ ใบเป็นใบเดี่ยวรูปแถบแกมหอกหรือรูปไข่ ขอบใบจักฟันเลื่อย ออกรอบข้อ 3-8 ใบ กว้าง 1.5 มิลลิเมตร ยาว 8-40 มิลลิเมตร ดอกมีขนาดเล็กแยกเพศ ดอกเพศผู้ออกตามซอกใบ มีใบประดับหุ้ม กลีบเลี้ยงและกลีบดอกมีอย่างละ 3 กลีบ เกสรเพศผู้มี 3 อัน ดอกเพศเมียมีใบประดับหุ้มที่โคนก้าน มีกลีบเลี้ยงและกลีบดอกอย่างละ 3 กลีบเช่นเดียวกับดอกเพศผู้

พืชรอบบึงโพธิ์ปรีอวาง

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษาโคราช	ลักษณะเพาะ
1	กระถิน	Leucaena leucocephala	Fabaceae	กระเส็ด	กระถินเป็นไม้พุ่ม ใบประกอบ ดอกช่อ ดอกย่อยเป็นดอกสมบูรณ์เพศ ผลเป็นฝักแบน ยืดอ่อน ช่อดอกและฝักอ่อน ชาวกระเหรี่ยงกินสดกับน้ำพริก เมล็ดในฝักแก่ กินสดหรือลวกกินกับน้ำพริก ใบต้มให้หมูกิน
2	กระถินเทศ	Acacia farnesiana (L.) Willd.	Leguminosae	กระถินเทศ	กระถินเทศเป็นพรรณไม้พุ่มผลัดใบขนาดย่อม กิ่งมักคดไปมาแต่จะยืดจนเกือบตรงเมื่อต้นเจริญเติบโตขึ้น ลำต้นมีลักษณะตั้งตรงตามลำต้นและกิ่งก้านมีหนามแหลม กิ่งออกในลักษณะซิกแซ็ก เปลือกต้นเป็นสีคล้ำน้ำตาล ใบเป็นใบประกอบแบบขนนกสองชั้น เรียงสลับ
3	ขจร	Telosma minor Craib	Asclepladaceae	สลิด	ขจรเป็นไม้เลื้อยเถาเล็กแตกยอดจำนวนมาก ทุกส่วนของลำต้นมีน้ำยางขาวใบคู่เป็นรูปหัวใจ ปลายใบแหลม โคนใบเว้า ขอบใบเรียบ มีช่อดอกสีเหลืองอมชมพู อ่อน ออก เป็นช่อแบบซี่ร่ม

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษาโคราช	ลักษณะเฉพาะ
4	ขี้เหล็ก	<i>Senna siamea</i>	Fabaceae	ขี้เหล็ก	ขี้เหล็กเป็นไม้ยืนต้นขนาดเล็กถึงปานกลาง ผลัดใบ สูงประมาณ 8-15 เมตร ลำต้นมักคดงอเป็นปุ่มเป็ลือกสีเทาถึงสีน้ำตาลดำ ยอดอ่อนสีแดงเรื่อๆ ใบประกอบเป็นแบบขนนก เรียงสลับกัน มีใบย่อย 5-12 คู่ ปลายสุดมีใบเดี่ยว ใบย่อยรูปขอบขนาน ด้านบนเกลี้ยง ดอกช่อสีเหลืองอยู่ตามปลายกิ่ง ดอกจะบานจากโคนช่อไปยังปลายช่อ กลีบเลี้ยงมี 3-4 กลีบ กลีบดอกมี 5 กลีบ เกสรตัวผู้ 10 อัน ผลเป็นฝักแบนยาวมีสีคล้ำ เมล็ดรูปไข่ยาวแบนสีน้ำตาลอ่อนเรียงตามขวางมี 20-30 เมล็ด
5	แคบ้าน	<i>Sesbania grandiflora</i>	Fabaceae	แค	แคบ้านเป็นไม้ยืนต้นขนาดเล็ก สูง 5-10 เมตร เนื้ออ่อนกิ่งก้านเปราะหักง่าย ใบ เป็นใบประกอบแบบขนนกเรียงสลับ ใบย่อยมีขนาดเล็ก รูปขอบขนาน ขอบใบเรียบ ปลายใบมน กว้าง 1-1.5 ซม. ยาว 3-4 ซม. ดอกเป็นช่อออกที่ซอกใบ เป็นกระจุก กระจุกละ 2-4 ดอก รูปดอกถั่ว กลีบดอกสีขาวหรือสีแดง ผล เป็นฝักกลม ยาว 30-50 ซม.
6	ตะขบ	<i>Flacourtia rukam</i>	Salicaceae	ตะคืบ	ตะขบเป็นไม้ยืนต้นผลัดใบขนาดเล็กถึงขนาดกลาง แตกกิ่งก้านสาขาที่เรือนยอดของต้น เรือนยอดเป็นรูปไข่ทึบ โคนต้นเป็นพุ่มหนา เปลือกต้นเป็นสีน้ำตาลอ่อนอ่อน แตกเป็นแผ่นบางๆ

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษาโคราช	ลักษณะเพาะ
7	ตะไคร้	Cymbopogon citratus	Poaceae	ตะไคร้	ตะไคร้เป็นพืชล้มลุก ความสูงประมาณ 4-6 ฟุต ใบยาวเรียว ปลายใบมีขนหนาม ลำต้นรวมกันเป็นกอ มีกลิ่นหอม ดอกออกเป็นช่อยาวมีดอกเล็กฝอยเป็นจำนวนมาก ตะไคร้เป็นพืชที่สามารถนำส่วนต้นหัวไปประกอบอาหาร และจัดเป็นพืชสมุนไพรด้วย
8	ตาล	Borassus flabellifer	Arecaceae	ต๋าน	ตาลโตเป็นพืชลำต้นเดี่ยว (Single stem) ขึ้นจากพื้นดินเพียงต้นเดียว ไม่มีการแตกหน่อ มีขนาดใหญ่เส้นรอบวงประมาณ 2-4 ฟุต ผิวดำเป็นเส้นแข็งมีความสูงจากพื้นดินถึงยอดประมาณ 25-30 เมตร ใบมีลักษณะยาวใหญ่เป็นรูปพัด (Palmate) ใบจะมีใบย่อยเรียกว่า Segment จะแตกจากจุดๆเดียว ขอบก้านใบจะมีหนามแข็ง และคมติดอยู่เป็น แนวยาวคล้ายใบเลื่อย ผล ผลจะเกิดกับต้นตัวเมียเท่านั้น โดยจะออกเวียนรอบต้นตามกาบใบ คือ 1 กาบใบจะออก 1 กระโปงใน 1 ปีจะออกประมาณ 10-12 กระโปง ใน 1 กระโปง จะมีช่อดอก 1-3 ทะลาย และใน 1 ทะลาย ประกอบด้วยผลตาลอ่อนประมาณ 1-20 ผล

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษาโคราช	ลักษณะเพาะ
9	พุทรา	Ziziphus maruritiana Lam	Rhamnaceae	ปะชา	พุทราอินเดียเป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง ใบรูปทรงไข่แกมกลมขนาดประมาณ1 นิ้ว บริเวณลำต้นและกิ่งจะมีหนามแหลม ดอกจะออกเป็นช่อเล็กๆ สีเหลือง มีกลิ่นเหม็น ผลมีเปลือกสีเขียว รูปทรงมีทั้งที่เป็นแบบทรงกลมถึงรูปรี ปลายผลรูปร่างกลมถึงแหลม มีหลายขนาด ผลแก่จะมีสีเหลือง แก่จัดจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล รสชาติมีทั้งแบบที่หวานสนิทเปรี้ยวอมหวานหรือฝาด มีเมล็ดเดี่ยวอยู่กลางลูก
10	มะขาม	Tamarindus indica	Fabaceae	มะขาม	มะขามเป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางจนถึงขนาดใหญ่แตกกิ่งก้านสาขามากไม่มีหนาม เปลือกต้นขรุขระและหนาสีน้ำตาลอ่อน ใบ เป็นใบประกอบใบเล็กออกตามกิ่งก้านใบเป็นคู่ ใบย่อยเป็นรูปขอบขนาน ปลายใบและโคนใบมน ประกอบด้วยใบย่อย 10-15 คู่ แต่ละใบย่อยมีขนาดเล็ก กว้าง 2-5 มม. ยาว 1-2 ซม. ออกรวมกันเป็นช่อยาว 2-16 ซม. ดอก ออกตามปลายกิ่ง ดอกมีขนาดเล็ก กลีบดอกสีเหลืองและมีจุดประสีแดง/ม่วงแดงอยู่กลางดอก ผลเป็นฝักยาว รูปร่างยาวหรือโค้ง ฝักอ่อนมีเปลือกสีเขียวอมเทา สีน้ำตาลเกรียม เนื้อในติดกับเปลือก เมื่อแก่ฝักเปลี่ยนเป็นเปลือกแข็งกรอบหักง่าย สีน้ำตาล เนื้อในกลายเป็นสีน้ำตาลหุ้มเมล็ด มีรสเปรี้ยว

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษาโคราช	ลักษณะเพาะ
11	มะขามเทศ	Pithecellobium dulce	Fabaceae	มะขามเทศ	มะขามเทศเป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ ลำต้นมีหนาม ใบบางและเป็นใบประกอบแบบนิ้วมือ ดอกช่อ ขนาดเล็ก สีขาว เห็นเกสรตัวผู้เป็นพู่ชัดเจน ผลเป็นฝักโค้งเป็นปล้องๆ ฝักอ่อนสีเขียว เมื่อแก่เปลี่ยนเป็นสีชมพูหรือแดง เนื้อในเป็นสีชมพูหรือสีขาว รสหวานหรือหวานอมฝาด ถ้าทิ้งไว้นาน เนื้อจะนุ่ม รสหวานจัดขึ้น แต่ถ้าทานเกินไปจะมีกลิ่นเล้าออกมา เมล็ดสีดำ มีปล้องละ 1 เมล็ด
12	มะพร้าว	Cocos nucifera	Arecaceae	มะพร้าว	มะพร้าว เป็นพืชยืนต้น ใบมีลักษณะเป็นใบประกอบแบบขนนก ผลประกอบด้วยเอคาร์ป (epicarp) คือเปลือกนอก ถัดไปข้างในจะเป็นมีโซคาร์ป (mesocarp) หรือใยมะพร้าว ถัดไปข้างในเป็นส่วนเอนโดคาร์ป (endocarp) หรือกะลามะพร้าว ซึ่งจะมีรูสีคล้ำอยู่ 3 รู สำหรับงอก ถัดจากส่วนเอนโดคาร์ป เข้าไปจะเป็นส่วนเอนโดสเปิร์ม หรือที่เรียกว่าเนื้อมะพร้าว ภายในมะพร้าวจะมีน้ำมะพร้าวซึ่งน้ำมะพร้าวเกิดจากเอนโดสเปิร์มของมะพร้าวซึ่งจะมีเอนโดสเปิร์มทั้งของแข็งและของเหลว คือ เอนโดสเปิร์มของแข็งจะเป็นเนื้อมะพร้าว และเอนโดสเปิร์มทั้งของเหลวจะเป็นน้ำมะพร้าว

ที่	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ภาษาโคราช	ลักษณะเพาะ
13	มะละกอ	Carica papaya	Caricaceae	หละก้อ	มะละกอไม้ล้มลุกอายุหลายปีขนาดใหญ่ อายุหลายปี สูง 2-8 ม. ลำต้นตั้งตรงมักไม่แตกกิ่ง ไม่มีแก่น ต้นอวบน้ำ มีรอยแผลเป็นของก้านใบที่หลุดร่วงไป มีน้ำยางสีขาวทั่วลำต้น ใบ ใบเรียงสลับรอบต้นบริเวณยอดใบเดี่ยว รูปฝ่ามือกว้าง ยาว 25-60 ซม. โคนใบเว้า ปลายใบแหลม ขอบใบหยักเว้าเป็นแฉกลึก 7-11 แฉก และจักฟันเลื่อย ก้านใบยาว 25-90 ซม. เป็นท่อนกลวงยาวดอก ดอกช่อสีขาวนวล มีกลิ่นหอม ออกที่ซอกใบ มีทั้งดอกสมบูรณ์เพศและดอกแยกเพศ ดอกเพศผู้ออกเป็นช่อ ก้านช่อดอกยาว กลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นหลอด ยาว 1.5-2.5 ซม. ปลายแยกเป็น 5 กลีบ เมื่อบานเส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5-2.5 ซม. เกสรเพศผู้มี 10 อัน ดอกเพศเมียและดอกสมบูรณ์เพศ ออกเดี่ยวหรือ 2-3 ดอก กลีบดอก 5 กลีบ ดอกมีขนาดใหญ่กว่าดอกเพศผู้ ผล เป็นผลสดรูปยาวรี ปลายแหลม ผลดิบมีเนื้อสีขาวอมเขียว ผลสุกมีเนื้อสีแดงส้ม เนื้อหนาอ่อนนุ่ม รสหวาน มีเมล็ดมาก รูปไข่สีน้ำตาลดำ ผิวขรุขระ มีถุงเมือกหุ้ม

14	สะเดา	<i>Azadirachta indica</i>	Meliaceae	ต้นสะเดา	สะเดาลักษณะของต้นเป็นทรงเรียว ยอดเป็นพุ่มหนาที่ตลอดปี มีรากที่แข็งแรง กว้างขวาง และหยั่งลึก เปลือกของลำต้นค่อนข้างหนา มีสีน้ำตาลเทาหรือสีเทาปนดำ ผิวเปลือกแตกเป็นร่องตื้นๆ หรือเป็นสะเก็ด ยาวๆ เยื้องสลับกันไปตามความยาวของลำต้น
15	หนามพุด	<i>Azima sarmentosa</i>	Salvadoraceae	หนามพุด	หนามพุดเป็นไม้พุ่มหรือเลื้อย กิ่งมักห้อยลง มีหนามแหลม มีดอกสีเหลืองอมเขียว และผลของมันมีสีขาวเมื่อสุก
16	หว่า	<i>Syzygium cumini</i>	Myrtaceae	หว่า	หว่าลักษณะ ลำต้น ไม้ยืนต้นสูง 10-35 เมตร เปลือกต้นค่อนข้างเรียบ สีน้ำตาล ใบเดี่ยว ออกตรงข้าม รูปไข่หรือรูปรี กว้าง 3-7 เซนติเมตร ยาว 8-14 เซนติเมตร มีจุดน้ำมันที่บริเวณขอบใบ ดอกช่อ สีขาวหรือสีเหลืองอ่อน ออกที่ซอกใบหรือปลายยอดฐานรองดอกเป็นรูปกรวย กลีบเลี้ยง 4 กลีบ กลีบดอก 4 กลีบ เกสรตัวผู้มีจำนวนมาก ออกดอกและติดผลราวเดือน ธันวาคม-มิถุนายน ผลเป็นผลสด รูปรีแกมรูปไข่ ฉ่ำน้ำ มีสีม่วงดำ ผิวเรียบมัน มีขนาด 1 เซนติเมตร ผลแก่ ราวเดือนพฤษภาคม เมล็ด มี 1 เมล็ด รูปไข่

เครื่องมือทำมาหากิน

ที่	ชื่อสามัญ	ภาษาโคราช	ลักษณะเฉพาะ
1	กระชัง	เปิด	กระชังทำจากไม้ไผ่รูปร่างวงรี ใช้โพนทำท่อนด้านข้างเพื่อให้ลอยน้ำได้ไว้สำหรับใส่ปลา
2	ตะแกรง	ตะแกร้ง	ตะแกรงทำจากไม้ไผ่สานกันให้มีช่องเล็กๆ เพื่อใช้สำหรับตักกุ้งหรือปลาขนาดเล็กๆ
3	สุ่ม	สุ่ม	สุ่มทำจากไม้ไผ่สานกันใช้สำหรับครอบปลาในที่ที่มีน้ำไม่ลึกมาก
4	สวิง	สวิง	สวิงเป็นตาข่ายวงกลมมีขอบเป็นไม้ใช้สำหรับตักปลา
5	ไซ	ไซ	ไซทำจากไม้ไผ่ซี่เล็กๆรูปร่างยาวเป็นปากแตรมีช่องให้ปลาวายเข้าไปแต่ออกไม่ได้(เรียกงาไซ)ไว้ตักปลาในที่ๆมีน้ำไหลผ่าน
6	ข้อง	หม่วง	ข้องทำจากไม้ไผ่สานปากเล็กทรงน้ำเต้าไว้สำหรับใส่ปลา
7	แห	แห	แหด้ายถักเป็นช่องตาข่ายกว้างแคบตามต้องการข้างล่างติดลูกตะกั่วเพื่อให้มีน้ำหนักใช้สำหรับจับสัตว์น้ำ
8	ข่าย	มอง	ข่ายใช้เอ็นหรือด้ายมาถักเป็นช่องตาข่ายกว้างแคบตามความต้องการจะมีความยาวมากใช้สำหรับชิงจับสัตว์น้ำ
9	จั่น	จั่น	จั่นใช้ไม้มาตีเป็นกล่องแฉะสร้างกลไกไว้ในกล่องเมื่อปลาเข้าไปหารังไข่จะถูกกลไกทำให้ฝากล่องหล่นลงมาปิดกล่องปลาก็จะออกไม่ได้
10	ลั่น	บั้งลั่น	บั้งลั่นเป็นเครื่องมือสำหรับตักปลาไหลนิยมใช้กระบอกไม้ไผ่มาตัดขวางลำไม้ไผ่เป็นข้อปล้องและมีช่องให้ปลาไหลเข้าไปแต่จะออกมาไม่ได้ เนื่องจากมีงากันอยู่
12	ยอ	ยอ	ยอใช้ด้ายถักเป็นตาข่ายรูปทรงสี่เหลี่ยมจัตุรัสใช้ไม้ไผ่สองลำขวางกันใช้เชือกผูกทั้งสี่ด้านมายึดกับไม้ไผ่ใช้สำหรับตักปลา
13	ฝือก	ฝือก	ฝือกใช้ไม้ไผ่มาทำเป็นซี่ๆแล้วใช้เชือกถักให้ติดกันเป็นแพ ไว้สำหรับกันให้ปลาไหลลงไปตามน้ำเพื่อเข้าอุปกรณ์จับปลาที่วางไว้ เช่น ไซ

เอกสารอ้างอิง

เมตต์ เมตต์การุณจิต. 2550. **พจนานุกรมภาษาไทยโคราช**. กรุงเทพฯ : Sunprinting.

รายชื่อปราชญ์ชาวบ้าน

บุญเลิศ ป้อมกลาง. เป็นผู้ให้ข้อมูลบ้านโพธิ์น้อย บ้านเลขที่ 34/1 หมู่ 12 ตำบลหนองงูเหลือม

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา ให้ข้อมูลวันที่ 28 เมษายน 2561

สำลี ชมดำน. เป็นผู้ให้ข้อมูลบ้านโนนหมั่น บ้านเลขที่ 256 หมู่ 9 ตำบลหนองงูเหลือม

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา ให้ข้อมูลวันที่ 2 พฤษภาคม 2561

ฮวย เสนโคกสูง. เป็นผู้ให้ข้อมูลบ้านเสม็ด บ้านเลขที่ 1/1 หมู่ 11 ตำบลหนองงูเหลือม

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา ให้ข้อมูลวันที่ 2 พฤษภาคม 2561

เมฆ เก็บสันเทียะ. เป็นผู้ให้ข้อมูลบ้านรวง บ้านเลขที่ 42/2 หมู่ 3 ตำบลหนองงูเหลือม

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา ให้ข้อมูลวันที่ 6 พฤษภาคม 2561

สอน กลิ้งโพธิ์. เป็นผู้ให้ข้อมูลบ้านโนนกรด บ้านเลขที่ 113/1 หมู่ 1 ตำบลหนองงูเหลือม

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา ให้ข้อมูลวันที่ 6 พฤษภาคม 2561